

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 2.Pf.20.042/2023/5/II.

A felperes:

felperes, felperes címe

A felperes képviselője:

Dr. Szmák Krisztián ügyvéd, jogi képviselő címe

Az alperes:

alperes, alperes címe

Az alperes képviselője:

Stubenvoll Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe, ügyintéző: dr. Stubenvoll Zsolt ügyvéd

A per tárgya: személyiségi jog megsértése

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 36.P.22.289/2022/11. számú végzéssel
kijavított 36.P.22.289/2022/9-I. számú ítélet

í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és az alperes által fizetendő sérelemdíj összegét 700.000 (hétsszázezer) forintra és annak az elsőfokú ítéletben meghatározott késedelmi kamataira leszallítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy az államnak járó 90.000 (kilencvenezer) forint illetéket e határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül kell megfizetni az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlája javára.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 20.000 (húszezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy 30.000 (harmincezer) forint, az alperest pedig, hogy 90.000 (kilencvenezer) forint fellebbezési illetéket fizessen meg az államnak e határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül az állami adó- és vámhatóság fenti számú illetékbevételei számlája javára.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az alperes 2017. január 13. napján a [www.portál honlapon](http://www.portál.honlapon) megjelent „cikk címe” című cikkében azt közölte, hogy „...nyilvánvalóvá vált, hogy képviselő1dal, illetve a szintén korrupciógyanus ügyekbe keveredett felperestal szemben személynek1 nem áll szándékában elengedni képviselő2 kezét.”

Fővárosi Ítéltábla ezen tényállítás miatt 2017. június 23. napján kelt, 32.Pf.20.527/2017/4-II. számú jogerős ítéletével helyreigazításra kötelezte az alperesi sajtószervet a közlés valótlanságát állapítva meg.

[2] A felperes végleges keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes azzal a magtartásával, miszerint az általa üzemeltetett portál internetes portálon 2017. január 13. napján „cikk címe” című cikkében valótlanul állította, hogy képviselő1 és képviselő2 országgyűlési képviselők mellett a felperes is korrupciógyanus ügyekbe keveredett és emiatt ezekben a körzetekben szinte biztosan új képviselőjelöltek állítására kerül sor, megsértette a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

Kérte továbbá, hogy a bíróság kötelezze az alperest 1.500.000 forint sérelemdíj, valamint ezen összeg után 2017. január 15. napjától számított törvényes mértékű késedelmi kamatának megfizetésére.

Kifejtette, hogy személyiségi jogát az a közlés sérti, hogy képviselő1dal és képviselővel2 egy mondatban, egy szövegkörnyezetben nevezte meg őt korrupcióban érintett személyként. Ezt az átlagolvasó pedig úgy értette, hogy ugyanolyan súlyos jogsértéseket és bűncselekményeket követett el, mint a másik két politikus.

A sérelemdíj összegszerűsége kapcsán a jogsértés súlyát, időtartamát, annak rá és környezetére gyakorolt hatását kérte értékelni. Utalt arra is, hogy a cikk miatt magyarázkodnia kellett, nem indulhatott az országgyűlési képviselő választáson és borászatát is anyagi veszteség érte, mert üzleti partnerei elfordultak tőle.

[3] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, azt jogalapjában és összegszerűségében is vitatta.

Álláspontja szerint a felperes által sérelmezett állítások – egy informátortól származó – véleménynyilvánításnak minősülnek. Kifejtette, hogy a „korrupciógyanús” kifejezés a bírói gyakorlat szerint politikai véleménynyilvánításnak tekintendő, amelynek valóságát vizsgálni nem lehet. Előadta védekezése körében, hogy a részletes politikai elemző cikk csupán megemlíti a felperest, de nem tartalmaz rá vonatkozó konkrétumot és tényállítást sem.

A sérelemdíj vonatkozásában vitatta, hogy a felperest az írása miatt nem vagyoni sérelmek érték, továbbá kifejtette, hogy a felperes nem igazolta azt, hogy a cikk miatt kellett magyarázkodnia.

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes azzal a magatartásával, hogy az általa üzemeltetett portál internetes portálon a 2017. január 13. napján „cikk címe” című cikkében valótlanul állította, hogy képviselő1 és képviselő2 országgyűlési képviselők mellett a felperes is korrupciógyanús ügyekbe keveredett és emiatt ezekben a körzetekben szinte biztosan új képviselőjelöltek állítására kerül sor, megsértette a felperes jóhírnévhez való jogát.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.500.000 forintot, valamint ezen összeg után 2017. január 15. napjától a kifizetés napjáig járó a mindenkori késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező értékű kamatot, valamint 75.000 forint perköltséget.

Kötelezte az alperest, hogy a le nem rótt 90.000 forint illetéket az állam javára az állami adó- és vámhatóság felhívásában megjelölt módon és számlára fizesse be.

[5] Határozatában ismertette a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:45. § (2) bekezdését, a 2:52. § (1) bekezdését és a 2:52. § (3) bekezdését.

Rögzítette, hogy tényállításnak minősül a sérelmezett közlés, mert a cikk írója képviselő1dal és képviselővel2 egy mondatban, egy kontextusban használta a felperes nevét, összekötve korrupciós bűncselekmények elkövetésével, ami nem tekinthető bírálatnak vagy véleménynyilvánításnak. Kifejtette, hogy ezen tényállítás valótlan, mert az alperes újságírója nem végzett valóságkutatót a perbeli cikk megírásánál, hanem ellenőrzés és kritika nélkül elfogadta a forrásai közlését a saját társadalmi jellegű preconcepciója alapján.

Kifejtette, hogy az alperes nem bizonyította a perben a cikkben szereplő tényállítások valóságát, így az újságíró kötelezettségszegő módon nem a valóságnak megfelelő pontos és hiteles tájékoztatást adott a felperesről a cikkében.

Megállapította, hogy a kijelentés sértő volt a felperesre, mert képviselő1ot már jogerősen szabadságvesztés büntetésre ítélték, míg képviselővel2 szemben jelenleg is folyamatban van fegyházzal büntetendő bűncselekmény miatt büntetőeljárás. Egy politikusról pedig annak

állítás, hogy bűncselekményt elkövető és büntetőeljárás alá vont két személlyel együtt korrupciógyanúba keveredett, mindenképpen sértő. A kijelentés ugyanis a felperes politikusi megítélését negatívan és hátrányosan érinti a „korrupciógyanús ügybe keveredés” valótlán tényállítása a közfelfogás és az átlagolvasói értelmezése szerint.

Utalt arra is, hogy a cikk a három országgyűlési képviselőt úgy mutatja be mintha azonos helyzetben lennének a „korrupciógyanús” ügy miatt. Azonban az írásban nem szerepel semmilyen konkrétum ezen tényállítás alátámasztására. Kifejtette, hogy a sérelmes közlés a cikkben két helyütt jelenik meg: egyrészt a cím utáni első bekezdésben, másrészt egy nyomdatechnikailag külön kiemelt bekezdésben. A közlemény ezen megjelenési helyei pedig kiemelt olvasói figyelmet kapnak, fokozott jelentőséggel bírnak.

Mindezek alapján megállapította, hogy az alperesi cikk megjelenésével és az abban foglalt valótlán tényállítással okozati összefüggésben sérült a felperes jóhírnévhez való joga [Ptk. 2:45. § (2) bekezdés, Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) pont].

[6] A sérelemdíj iránti igény vonatkozásában kifejtette, hogy a sértett felperesnek a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztét nem volt szükséges bizonyítani, mert az alperest terhelte a kimentési bizonyítási kötelezettség, hogy nem érte nem vagyoni sérelem, így alaptalan vagy eltúlzott a sérelemdíj iránti követelés. Az alperes azonban bírói felhívás ellenére nem tett e körben további nyilatkozatot és nem terjesztett elő bizonyítási indítványt.

A sérelemdíj mértéke vonatkozásában értékelte – a felperes előadása és a tanúk vallomása alapján –, hogy a cikk megjelenése után politikusi karrierje kettétört és gazdasági tevékenységében, a borászatban is jelentős veszteséget szenvedett el, továbbá szűkebb környezetében az emberek őt megszólták és becsmérelték, ami miatt egészségügyi problémái alakultak ki. Vélelmezte, hogy a cikkben foglaltak okozati összefüggésben álltak a felperes politikai karrierjének megtörésével, mert ezen kívül semmi más kritikát nem kapott politikusi tevékenységével kapcsolatban. Kiemelten vette figyelembe a jogsértés nagyfokú felróhatóságát, mert a professzionális újságíró a vele szemben fennálló fokozott követelményeket szegte meg és egyáltalán nem végzett valóságkutatást.

Nem értékelte, hogy a felperes az elévülési időn belül mikor nyújtja be a keresetlevelet, mert az a felperes mérlegelési jogába tartozik, hogy mikor él az elévülési időn belül az igényérvényesítés jogával.

[7] A perköltség viselésére a pervesztes alperest kötelezte a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján, figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontjára. Az eljárási illeték viseléséről a Pp. 101. § (1) bekezdése és Pp. 102. § (1) bekezdése, valamint a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján döntött.

[8] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a kereset elutasítását és a felperes perköltség viselésére kötelezését kérte.

Álláspontja szerint a perbeli kijelentés nem tényállítás, az véleménynyilvánításnak minősül. A teljes szöveget értékelve a PK 12. számú állásfoglalás alapján a kialakult és fellebbezésében is ismertetett bírói gyakorlat alapján kifejtette, hogy az írás sérelmezett része olyan politikai véleménynyilvánításnak tekintendő, mely valóságát tényszerűen vizsgálni nem kell és a bizonyíthatósági teszt szerint nem is lehet.

Előadta, hogy a politikai vitáról tudósító írás az elnökségi ülésen elhangzottak vonatkozásában egy résztvevő kritikai tartalmú tájékoztatását tartalmazza. Az írás csupán megemlíti a felperest, mivel az újságírónak nyilatkozó személy szerint korrupciógyanus ügybe keveredhetett. Kifejtette azt is, hogy a véleményközlése nem nélkülözött minden valóságálapot, mert számos – a perben csatolt – cikk a felperes személye vonatkozásában korrupciógyanus gazdasági ügyről számolt be, amelyek alapján kialakult a felperesről egy társadalmi közfelfogás és értékítélet. Kiemelte e körben a portál1 internetes hírportálon 2015.06.27. napján közzétett, „cikk címe1” című cikket és a portál2 internetes hírportálon 2015.08.24. napján közzétett, „cikk címe2” című cikket. Ezek alapján pedig a sérelmezett kijelentés tényekből levont következtetést tartalmaz.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem értékelte a véleménynyilvánítással összefüggő hivatkozásait, eljárása nem volt pártatlan és nem bírálta el a perbe vitt, ellenkérelmében előadott jogát és nem értékelte a becsatolt cikkek tartalmát. Kifejtette, hogy az újságíró végzett valóságkutatót, nem rendelkezett társadalmi percepcióval és ezek alapján ismertette forrása véleményét a felperesről és az elsőfokú bíróság álláspontja szerint teljesen tévesen, fordítottan értelmezte az újságíró tanúvallomását.

Utalt arra is, hogy az Smtv. 13. §-ában foglalt tájékoztatási kötelezettsége vonatkozásában nem értékelte az elsőfokú bíróság a Ptk. 2:44. § (1) bekezdésére alapított anyagi jogi kifogását, miszerint a közügyek szabad vitatásának biztosítása érdekében a közéleti szereplő felperes személyiségi jogának védelme a szükséges és arányos mértékben, az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozható.

A felperest a cikkel kapcsolatban ért sérelmek vonatkozásában elsődlegesen arra utalt, hogy a felperes és a tanúk is egyértelműen akként emlékeztek, hogy az általuk sérelmesnek ítélt cikk 2016. decemberében jelent meg, így a 2017. januárjában megjelenő írással okozati összefüggésben nem érte sérelem a felperest. A felperesi tanúk által igazolt sérelmek nem a perbeli cikkekre, hanem egy másik, korábbi írásra vonatkoznak.

Kifejtette, hogy önmagában a személyiségi jogsértés ténye nem vonja maga után a sérelemdíj iránti kereseti kérelem megalapozottságát, és a felperest a Ptk. 2:52. § (1) bekezdés második fordulata alapján csak „az őt ért nem vagyoni sérelemért” illetné meg sérelemdíj, amely sérelmet a felperes a perben a fent írtak szerint nem igazolt az alperes cikkével kapcsolatban. Előadta, hogy iratellenes az a megállapítás, hogy a felperes politikusi karrierje emiatt a cikk miatt tört ketté, valamint egészségügyi problémái, szívproblémái alakultak ki. Utalt arra is, hogy a gazdasági tevékenységében jelentkező jelentős veszteség körében a felperes nem igazolta a cikkel való okozati összefüggést, továbbá ezen vagyoni hátrány kompenzálására nem alkalmazható a nem vagyoni sérelmek orvoslását szolgáló sérelemdíj. Álláspontja szerint értékelni kell a sérelemdíj összegében az öt éves elévülési idő végén előterjesztett keresetlevél tényét is.

[9] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte perköltsége megfizetése mellett.

Kifejtette, hogy a korábbi sajtó-helyreigazítási perben hozott jogerős döntésre is figyelemmel korrupciós bűncselekményekbe keveredés állítása képviselő1hoz és képviselő2hoz kapcsolva személyét nem minősülhet véleményközlésnek. Ugyanis a szöveg kontextusa alapján az átlagolvasó ezt a közlést tényállításnak értelmezi. Vitatta e vonatkozásban, hogy az írás politikai elemzés lenne, mert az csak tényközléseket tartalmaz.

A sérelemdíj vonatkozásában kifejtette, hogy a kimentési bizonyítási kötelezettség a személyiségi jogot sértő alperest terhelte, amelynek nem tett eleget. A személyiségi jogát

sértő valótan tényállítás egy országos médiumban jelent meg, amely nagyon súlyos jogsérelmet okozott a számára. A jogsértés miatt őt ért hátrányokat tanúi igazolták a perben.

[10] Az alperes fellebbezése megalapozott.

[11] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el. A felülbírálat során a Pp. 380. §-ában megjelölt, az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt nem észlelt, így – az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelemre tekintettel – a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az ügy érdemében döntött. A felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdésének megfelelően a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között gyakorolta.

[12] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a sérelemdíj összegére vonatkozó fellebbezéssel érintett körben az irányadó anyagi jognak részben nem felel meg, a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetés vonható le. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően részben megváltoztatta.

[13] Az elsőfokú bíróság helytállóan foglalt állást a sérelmezett közlés tényállításkénti és jóhírnévhez való jogot sértő minősítése vonatkozásában. A másodfokú bíróság elsődlegesen arra mutat rá, hogy a jelen perbeli közlés vonatkozásában a Fővárosi Ítéltábla jogerős sajtó-helyreigazítási ítéletében megállapította, hogy az tényállításnak minősül. Bár ezen határozathoz a személyiségi jogi perben eljáró bíróság nincs kötve, de a lefolytatott bizonyítás eredményeképp nem merült fel olyan adat, olyan többlet tényállás, amely alapján eltérő módon lenne értékelhető a sérelmezett közlés annak szövegösszefüggésére is tekintettel.

[14] Tényként rögzíthető, hogy a felperes korrupciós ügyben való érintettségét már a jelen perbeli írást megelőzően felvetette több sajtóközlemény, így a portál1 internetes hírportál 2015.06.27. napján és a portál2 internetes hírportál 2015.08.24. napján közölt cikkei is. Azonban az elsőfokú bíróság helyesen értékelte, hogy az adott írásban a felperes nevét és korrupciós ügyben való érintettségét képviselő1 és képviselő2 említésével tette meg az alperes eltérő tartalommal, mint a többi írás.

Ezen kontextusba helyezéssel az adott cikk a felperesnek tulajdonított cselekményt egy magas konkrétsági szintre emeli és az átlagolvasó olyan értelmezését nyitja meg, mely szerint a felperes esetében is egy súlyos büntetőjogi következményekkel járó jogellenes magatartásról van szó. Mindemellett a cikkbeli szöveggörnyezetben a közlésnek kifejezetten büntetőjogi értelmezés tulajdonítható az átlagolvasó értelmezése szerint, nem pedig a korrupciónak a közügyek alakítását kritizáló, politikai jelentése. Ezen szöveggörnyezetben a korrupciógyanus ügyek felperessel kapcsolatos megfogalmazása – a „szintén korrupciós ügybe keveredett” fordulat okán – nem tekinthető véleménynyilvánításnak.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának felfogása szerint [Jerusalem kontra Ausztria, EJEB (26958/95), 2001. február 27.; Dichand és mások kontra Ausztria, EJEB (29271/95) 2002. február 26.], amennyiben egy állítás igazságtartalma legalább részben ellenőrizhető, igazolható, akkor tényállításról van szó. Az ún. értékítélettel terhelt, erős kritikát megfogalmazó tényállítások csak akkor állnak a véleménysszabadság oltalma alatt, ha ténybeli alapokon nyugszanak [Dalban kontra Románia, EJEB (28114/95) 1999. szeptember 28.]. Az adott esetben a felperes korrupciós ügyletekben való érintettségének valóságtartalma objektív módon bizonyítható lett volna (BDT2012. 2653.).

[15] Helyesen foglalt állás az elsőfokú bíróság abban is, hogy a sérelemeztt közlés nyilvánvalóan sértő a felperesre nézve és abban is, hogy a valótlan közlés alapjául szolgáló adatokat, tényeket az alperes a perben nem bizonyította. A másodfokú bíróság kiemeli a felperes közszereplői minőségére és fokozottabb tűrési kötelezettségére vonatkozó fellebbezési érvelés kapcsán, hogy ezen kötelezettségének csak akkor lett volna jelentősége a fellebbezésben írtakkal szemben, ha az alperes következtetésének legalább vékony ténybeli alapja fennáll. Ugyanis az Alkotmánybíróság leszögezte, hogy a valótlan tények állítására nem vonatkozik az alkotmányos védelem.

A sajtószervek felelőssége fennáll a tudottan valótlan tény állítása miatt és akkor is, ha a sajtószerv azért nem tudott annak valótlanságáról, mert a foglalkozása alapján elvárható körütekintést elmulasztotta {7/2014. (III. 7.) AB határozat [16][17]}. Az egységes bírói gyakorlat szerint a sajtószerv felelőssége fennáll abban az esetben is, amennyiben a sajtószerv a valótlan állítás közlését mások vélekedésére, illetőleg értesülésére alapozza (BH1990. 468., BDT2012. 2653.).

A felperesnek tehát a Ptk. 2:44. §-ában, továbbá a 7/2014. (III. 7.) AB határozat [48]-[50] bekezdéseiben és a 13/2014. (IV. 18.) AB határozat [40] és [48] bekezdéseiben foglaltak alapján – a közérdeklődésre számot tartó kérdésben – csak a valós ténybeli alapon álló közlések vonatkozásában kell a véleménysszabadság erősebb oltalma szerint fokozott türelmet tanúsítania.

[16] A fellebbezéssel érintett sérelemdíj összegszerűségének meghatározása az elsőfokú bíróság mérlegelésének eredménye volt. Ehhez képest az alperes fellebbezése folytán azt kellett vizsgálnia a Fővárosi Ítéltáblának, hogy ez a mérlegelés megfelelő, okszerű volt-e.

A jelen esetben az összes körülmény vizsgálatával az állapítható meg, hogy az elsőfokú bíróság mérlegelési hibát követett el, és a logika alapvető szabályaival ellentétesen következtetett a cikk által okozott nem vagyoni sérelmekre a felperes borászatának bevételecsökkenése és a politikai karrierjének megtörése körében. E vonatkozásban a Fővárosi Ítéltábla azt emeli ki, hogy egy oksági kapcsolat fennállásának kétségmentes megállapítását nem alapozza meg önmagában az események együttállása. A borászat bevételeinek csökkenése és a felperes országos politikai karrierjének befejezése, valamint egy cikk megjelenésének időbeli egybeesése önmagában nem igazolja azt, hogy a cikk sérelmezett tartalmával oksági kapcsolatban állnak ezen események.

[17] Az sem teszi a bírói mérlegelést okszerűvé, ha a perben más adat az okozat bekövetkezésére nem merül fel. Különösen igaz ez utóbbi megállapítása akkor, ha korábban

az írás sérelmezett tartalmával egyező tartalmú cikkek jelentek meg. Ezek alapján a másodfokú bíróság megítélése szerint nem zárható ki az, hogy más cikkekből is származhattak a felperes által megjelölt hátrányok. E vonatkozásban kiemelendő az is, hogy mind a felperes nyilatkozatában, mind a tanúként meghallgatott élettársa is a 2016 decemberi, karácsony előtti eseményekre, sérelmekre hivatkozott, amelyeket nem okozhatta a 2017. év januárjában megjelent perbeli cikk.

[18] Az oksági kapcsolat kétségmentes megállapítására az ad alapot, ha az események rendszerinti lefolyása alapján már első ránézésre kétségmentes meggyőződés alakul ki a bíróságban. Az oksági kapcsolat megállapításának másik lehetősége, hogy a bekövetkező eredmény – nem köztudomású – más okainak kizártságát igazolja a fél. Ezen követelményeknek a felperes perbeli tényállításai nem feleltek meg.

A politikai és országgyűlési képviselői karrier befejezését köztudomásúlag nem eredményezi egy tények nélküli, valótlan újságírói híresztelés a közéletben.

Egy borászati vállalat komplex mezőgazdasági (szőlészeti), technológiai és marketing tevékenysége eredményének változását pedig számos környezeti, gazdasági körülmény, valamint fogyasztói szokás befolyásolja. Azonban egy valós tények nélküli cikk egyetlen közlése önmagában még csak nem is valószínűsíti a perben állított következmények kialakulását. Olyan rendkívüli hatást megalapozó tényeket a felperes, amely ennek ellenkezőjét támasztotta volna alá, nem adott elő.

[19] Ugyanakkor az elsőfokú bíróság helyesen vont következtetést a felperes hátrányos megítélésére a cikk kapcsán, míg a jogsértés súlyát, a felróhatóság mértékét és a jogsértésnek a sértettre gyakorolt hatását a fent kifejtetteken túl helyesen mérlegelte. Ennek során kitért a közléssel érintett személynek okozott hátrány és annak mértéke vizsgálatára is. A másodfokú bíróság e vonatkozásban kiemeli, hogy a közérdeklődésre számot tartó, a felperes politika hitelét lerontó közlés esetében a sajtónak fokozott gondossági kötelezettsége állt fenn a tényállítás hitelessége vonatkozásában. A véleménynyilvánítás szabadsága a hamis tényt állító személyt csak akkor oltalmazza, ha nem tudta, hogy a közlése valótlan és ebben a körben a foglalkozása szerint elvárható figyelmet, gondosságot, körültekintést tanúsította az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.) és 7/2014. (III. 7.) AB határozataiban foglaltak alapján.

[20] A politikust súlyos, korrupciós botrányal kapcsolatba hozni olyan személyekkel párhuzamba állítva, akikkel szemben bűncselekmények elkövetése miatt büntetőeljárás van folyamatban, köztudomásúan kedvezőtlen. Az nyilvánvalóan az érintett közszereplő hitelességét romboló hatású, politikai megítélésének hátrányos befolyásolására pedig alkalmas. A bírói gyakorlat pedig egységes abban a kérdésben, hogy a köztudomású tényekre alapított értékelést elfogadja azok további bizonyítása nélkül (BH2020. 235., BDT2018. 3821.). A valótlan és sértő állításokra vonatkozóan pedig a közszereplő tűrési kötelezettsége sem terjed ki, ezekre vonatkozóan egy politikusnak sincsen fokozott tűrési kötelezettsége.

[21] A Fővárosi Ítéltábla mindezek alapján 700.000 forint összegű sérelemdíjat talált arányban állónak és elégségesnek a jogsértés súlya és az alperesi felróhatóság foka alapján. A sértett számára a másodfokú bíróság által megítélt sérelemdíj a Ptk. 2:51. §-ában meghatározott nem vagyoni jellegű szankció alkalmazásával együttesen orvosolja az okozott sérelmet.

A másodfokú bíróság arra is rámutat, hogy a nem vagyoni sérelmet okozó jogellenes magatartások szankciója esetében a kompenzációs és a megelőző (preventív) funkció nem különíthető el élesen, az összefonódik, egymásra tekintettel fejtik ki hatásukat. A sérelemdíj magánjogi szankció, amelynek elsődleges funkciója a személyiségi jogsértés vagyoni elégtétellel történő kompenzációja és csak másodsorban a magánjogi büntetés, amely jogi jelleget helyesen fejezi ki a megállapított összegű sérelemdíj.

A leszállított mértékű sérelemdíj a jogsértés eredményeként bekövetkező nem vagyoni hátrányhoz, a közléssel érintett személynek okozott konkrét hátrány mértékéhez és a személyiségvédelmi perben megítélt sérelemdíjak összagszerűségéhez is igazodik (32.Pf.20.662/2018/4/II., 32.Pf.20.630/2019/4-II., 2.Pf.21.471/2016/4/II., 2.Pf.20.847/2018/15/II. és 2.Pf.20.178/2021/4. számú ítéletek).

[22] A le nem rótt kereseti illeték megfizetésének módját a másodfokú bíróság az 1990. évi XCIII. törvényt (Itv.) módosító 2022. évi XLV. törvény 70. §-a és 73. § 6. pontjában foglaltakra tekintettel határozta meg, az annak megfizetésére vonatkozó rendelkezést pontosítva.

[23] Az alperes fellebbezése a sérelemdíj vonatkozásában részben, 50%-ban vezetett eredményre, míg a jogalap tekintetében az alaptalan volt, ezért a másodfokú eljárásban az alperes 3/4-ed részben (75%-ban) lett pervesztes.

A felperes sérelemdíj iránti igényének összagszerű megítélése bírói mérlegeléstől függ, és a bíróság a követelt összegnél kevesebbet ítelt ugyan meg, de a követelt 1.500.000 forint összeg nem tekinthető nyilvánvalóan túlzottnak a másodfokú eljárásban abból megítélt 700.000 forinthez képest. Ezért a másodfokú bíróság a Pp. 83. § (3) bekezdése alapján teljes egészében pernyertesnek tekintette a felperest az elsőfokú eljárás vonatkozásában és mellőzte a Pp. 83. § (2) bekezdésének alkalmazását.

A felperes másodfokú ügyvédi munkadíjának összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése alapján állapította meg a pernyertesség és pervesztesség arányát figyelembe véve.

[24] A felperes és az alperes a pernyertesség és pervesztesség arányában, a felperesre kedvezőbb 75-25%-os arányban kötelesek viselni a Pp. 83. § (2) bekezdése alapján a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 39. § (1) bekezdése és 46. § (1) bekezdése alapján számított 120.000 forint fellebbezési illetéket a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének megfelelően – figyelemmel az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 78. § (4) bekezdésére.

[25] Tájékoztatja a feleket, hogy a fellebbezési illeték az Itv. 78. § (4) bekezdése szerint a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé. Az illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát [30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés e) pontja].

Budapest, 2023. március 9.

Dr. Hercsik Zita s.k.
s.k.

a tanács elnöke

Dr. Virág Csaba s.k.

előadó bíró

Dr. Kovaliczky Ágota

bíró